

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Жолшы» бөбекжай-бақшасы»МҚКҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі туралы ереже (бұдан әрі – ереже) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жүзеге асыру кезінде жәрдем көрсету және «Жолшы» бөбекжай-бақшасы»МҚКҚ (бұдан әрі – кәсіпорын) сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын іске асыруда бірыңғай тәсілді қалыптастыру мақсатында әзірленді

Осы ережеде мынадай терминдер мен анықтамалардағы ұғымдар қолданылады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс – квазимемлекеттік сектор субъектілері мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі функция;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу;

3) мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына алып келуі мүмкін;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық – заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

5) сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды, анықтауды, жолын кесуді, ашуды және тергеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық бөлімшелері.

8) Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың профилактикасы-лауазымды тұлғалардың, кәсіпорын жұмыскерлерінің өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар мен алаяқтықты жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар мен алаяқтықты анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру, сондай-ақ олардың салдарларын жою жөніндегі қызметі.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің мақсаттары, міндеттері, қағидаттары мен функциялары

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет қызметінің негізгі мақсаты кәсіпорынның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауды қамтамасыз ету, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың іске асырылуына мониторинг жүргізу болып табылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің міндеттері:

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы реттеушілік талаптар мен ең үздік халықаралық практиканың сақталуын қамтамасыз ету;

2) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына /бұдан әрі-Заң/ сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;

3) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау, бағалау және қайта бағалау;

4) Заңға сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар жүйесін тиімді іске асыру;

5) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жүзеге асыру кезінде мынадай қағидаттарды басшылыққа алу ұсынылады;

1) басшылықтың сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс тиімділігіне мүдделілігі;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің ақпараттық ашықтығы;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің тәуелсіздігі;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жүзеге асырудың үздіксіздігі;

5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жетілдіру;

6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын жүзеге асыратын мамандардың құзыреттерін үнемі арттыру.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне келесі функциялар жүктелген:

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне келесі функциялар жүктелген:
- 1) Кәсіпорында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ішкі құжаттарды әзірлеу;
  - 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплеанс саласындағы стандарттар мен саясатты әзірлеу және өзектендіру;
  - 3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылжәне сыбайлас жемқорлыққа қарсымәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізу;
  - 4) мүдделер қақтығысын анықтау,мониторингілеу және реттеу бойынша шаралар қабылдау;
  - 5) мемлекеттік функциларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген тұлғалар санатына жататын Кәсіпорын жұмыскерлерінің Заңға сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектелерді сақтау тұрғысынан мониторинг жүргізу;
  - 6) корпоративтік этикалық құндылықтарды дамыту;
  - 7) Кәсіпорын жұмыскерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы,сондай-ақкорпоративтік әдеп кодексін (боған жағдайда) сақтауларын бақылау;
  - 8) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызметсыбайлас жемқорлыққа қарсыістері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;
  - 9) Сыбайласжемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері туралы ақпаратты жарылауды қамтамасыз ету;
  - 10) Сыбайласжемқорлық фактілері туралы өтініштер (шағымдар) негізінде қызметтік тексерулер жүргізу және/немесе оларға қатысу;
  - 11) Кәсіпорын қызметіндегі Сыбайласжемқорлық тәуекелдерін төмендету жөніндегі жұмысты үйлестіру;
  - 12)Кәсіпорын қызметіндегі Сыбайласжемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізу кезінде сыбайласжемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жәрдем көрсету;
  - 13) сыбайласжемқорлыққа қарсы заңнамадағы,сыбайласбайланысты істер бойынша сот практикасындағы өзгерістерді жемқорлыққа мониторингтеу және талдау;
  - 14) Кәсіпорынмен жасалатын азаматтық-құқықтық шарттарға,оныңішіндесатып алу туралы шарттарға шарт тараптарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың ,іскерлік этика мен парасаттылықтың нормаларын,адал бәсекелестік қағидаттарын міндетті сақтауын көздейтін ережелерді енгізуді қамтамасыз ету;

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің құқықтары мен міндеттері

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің негізгі құқықтары мен міндеттері:

- 1) Ұйымның ішкі құжаттарында регламенттелген, бекітілген рәсімдер шеңберінде Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелеріне ақпарат пен материалдарды, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын ақпарат пен материалдарды сұрату және алу;
- 2) Өз құзіретіне жататын мәселелерді шығаруға бастамашылық жасау;
- 3) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы с-қимыл туралы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтар туралы келіп түскен хабарламалар бойынша қызметтік тексерулер жүргізуге бастамашылық жасау;
- 4) Мемлекеттік бағдарламалардың, нормативтік құқықтық актілердің жобаларын әзірлеуге және өз құзіреті шегінде оларды іске асыруға қатысу;
- 5) Өз құзіретіне жататын мәселелер бойынша кеңестер ұйымдастыру және өткізу;
- 6) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің функцияларын жүзеге асыру кезеңінде белгілі болған кәсіпорын туралы ақпараттың, инсайдерлік ақпараттың құпиялылығын сақтау;
- 7) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне жүгінген тұлғалардың сыбайлас жемқорлықтың, корпоративтік әдеп кодексін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс мәселелері бойынша өзге ішкі саясаттар мен рәсімдерді бұзудың болжамды немесе нақты фактілері бойынша құпиялылығын қамтамасыз ету;
- 8) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнаманы бұзудың болуына немесе ықтимал мүмкіндігіне байланысты кез келген жағдайлар туралы кәсіпорын басшысы және /немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет есеп беретін өзге де адамды/органды/ уақтылы хабардар ету;
- 9) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттерді жүзеге асыру.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің жұмысын ұйымдастыру тәртібі

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет-Кәсіпорын басшысының бұйрығымен бекітілетін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына және Кәсіпорынның ішкі құжаттарына

сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жүзеге асыратын ұйым қызметкерлерінің құрамынан құрылады.

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет Ақтөбе облысының білім басқармасына есеп береді.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі қызметкерінің функционалдық міндеттері, құқықтары мен ауапкершілігі олардың лауазымдық нұсқаулықтарында не қызметкердің қызметтік құқықтары мен міндеттерін айқындайтын өзге де құжаттарда айқындалған.

11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне мынадай функцияларды жүктеу ұсынылады:

- 1) Кәсіпорын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ішкі құжаттарды әзірлеу;
- 2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс саласындағы стандарттар мен саясатты әзірлеу және өзектендіру;
- 3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізу;
- 4) мүдделер қақтығысын анықтау, мониторингілеу және реттеу бойынша шаралар қабылдау;
- 5) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Кәсіпорын жұмыскерлерінің сыбайлас жемқорлыққа шектеулерді орындау тұрғысынан мониторинг жүргізу;
- 6) корпоративтік этикалық құндылықтарды дамыту;
- 7) Кәсіпорын жұмыскерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ корпоративтік әдеп кодексін/болған жағдайда/ сақтауларын бақылау;
- 8) Қазақстан Республикасы » Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;
- 9) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері туралы ақпаратты жариялауды қамтамасыз ету;
- 10) сыбайлас жемқорлық және/немесе оған қатысу фактілері туралы өтініштер/шағымдар/ негізінде қызметтік тексерулер жүргізу;
- 11) Кәсіпорын қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету боцынша жұмысты үйлестіру;
- 12) Кәсіпорын қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізу кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жәрдем көрсету;

13) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы, сыбайлас жемқорлыққа байланысты істер бойынша сот практикасындағы өзгерістерді мониторингтеу;

14) Кәсіпорынмен жасалатын азаматтық-құқықтық шарттарға, оның ішінде сатып алу туралы шарттарға шарт тараптарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама, іскерлік этика және парасаттылық нормаларын, адал бәсекелестік қағидаттарын міндетті сақтауын көздейтін ережелерді енгізуді қамтамасыз ету;

12. Жүктелген міндеттерді іске асыру үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке мынадай құқықтар мен міндеттерді беру ұсынылады:

- 1) Ұйымның ішкі құжаттарында регламенттелген, бекітілген рәсімдер шеңберінде Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелеріне ақпарат пен материалдарды, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын ақпарат пен материалдарды сұрату және алу;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі есеп беретін Кәсіпорын басшысының немесе өзге тұлғаның/органның/ қарауына өз құзіретіне жататын мәселелерді шығаруға бастамашылық жасау;
- 3) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы с-қимыл туралы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтар туралы келіп түскен хабарламалар бойынша қызметтік тексерулер жүргізуге бастамашылық жасау;
- 4) Мемлекеттік бағдарламалардың, нормативтік құқықтық актілердің жобаларын әзірлеуге және өз құзіреті шегінде оларды іске асыруға қатысу;
- 5) Өз құзіретіне жататын мәселелер бойынша кеңестер ұйымдастыру және өткізу;
- 6) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің функцияларын жүзеге асыру кезеңінде белгілі болған кәсіпорын туралы ақпараттың, инсайдерлік ақпараттың құпиялылығын сақтау;
- 7) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне жүгінген тұлғалардың сыбайлас жемқорлықтың, корпоративтік әдеп кодексін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс мәселелері бойынша өзге ішкі саясаттар мен рәсімдерді бұзудың болжамды немесе нақты фактілері бойынша құпиялылығын қамтамасыз ету;
- 8) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі есеп беретін Кәсіпорын басшысын немесе өзге де тұлғаларды/органды/ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнаманы бұзудың болуына немесе ықтимал мүмкіндігіне байланысты кез келген жағдайлар туралы / уақтылы хабардар ету;
- 9) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттерді жүзеге асыру.

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне ақпарат беру арнасы құрылды, сенім телефоны 8/71332/2-12-08, бұл бойынша азаматтар Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың болуы немесе ықтимал мүмкіндігі туралы ақпаратты хабарлай алады не сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар енгізе алады.

14. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің мүшесі мүдделер қақтығысына (қаржылық, мүліктік, туыстық немесе өткізілетін іс-шара шеңберінде қандай да бір өзге мүдделіліктің болуы) әкеп соғуы мүмкін іс-шараларға (тексерулерге, қызметтік тергеулерге және т.б.) қатыспауы тиіс.

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің құрамы Кәсіпорын қызметкерлерін жұмысқа қабылданған сәттен бастап, басқа лауазымға тағайындалған кезде, сондай-ақ біліктілігін арттырған кезде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарына жүйелі түрде оқытуды қамтамасыз етуі керек (жылына кемінде 1 рет).

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтердің мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл тәртібі қолданыстағы заңнамаға сәйкес Кәсіпорынның ішкі құжаттарында белгіленеді.

17. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтерге әдістемелік және ақпараттық қолдауды сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері көрсетеді.

5. Қорытынды ережелер

20. Осы ереже, сондай-ақ оған енгізілген өзгерістер мен толықтырулар Кәсіпорын басшысының бұйрығымен бекітіледі және ол бекітілген күннен бастап күшіне енеді.